

"Kur'ân mu'cizedir. Hem nihâyetsiz belâgattedir. Hem, umuma her vakitte hidâyettir." İzah eder misiniz?

Mu'ciz; acze düşüren demektir. Kur'ân-ı Kerîm'in mislini getirmekte bütün edipler âciz kalmışlardır ve tarih buna şahittir.

Bediüzzaman Hazretleri, Kur'ânın i'cazının (mu'cize oluşunun) kırk vechi olduğunu beyan ediyor. Yâni, Kur'ân sadece belâgat yönüyle değil, çok cihetleriyle insanları "mislini getirmekten" âciz bırakıyor. Bunlardan en mühimi; Allah'ı insanlara her türlü batıl inançlardan ve yanlış düşüncelerden uzak olarak tanıtmasıdır. Bu ise bir beşerin işi olamaz. Allah'ın varlığının vacip, zâtının kadim ve baki; sıfatlarının mutlak ve nihâyetsiz olduğu, hiçbir şeyin O'nun misli gibi olamayacağı, bütün hayrın ancak O'nun elinde bulunduğu gibi İlâhî hakikatleri beşere ders vermesi de Kur'ânın i'cazındandır.

Hıristiyanların Hz. İsa'ya (as.) ve Hz. Meryem'e ilahlık isnad etmeleri, Yahudilerin Hz. Üzeyre -haşa- "Allah'ın oğlu" demeleri gibi bütün batıl inanç ve telakkileri reddederek, Allah hakkında en doğru bilgilerin verilmesi elbette çok ehemmiyetli bir mu'cizedir.

Keza, kâinatın ve insanın yaratılış safhâlarından peygamberler tarihine kadar, insanın ibâdet dünyasından içtimaî hayatının tanzimine kadar koyduğu esaslar ve verdiği bilgiler de O'nun mu'cize oluşunun ayrı cihetleridir. Bunların da benzerini getirmek insan idrakinin çok ötesindedir.

Kur'ân'ı Kerîm, başta o asrın müşrikleri olmak üzere bütün insanlara, belâgat noktasında meydan okumuş ve bir tek sûresinin dahi olsa nazîrini getirmelerini istemişti. Bütün edipler bu noktada âciz kaldılar ve onun nazîrini getirmenin mümkün olmadığını gördüklerinden harp yolunu tercih ettiler.

Bilindiği gibi, dil bir vasıtaadır. Onun mükemmel kullanılması ise büyük bir sanattır. Hepimiz Türkçe bildiğimiz hâlde edebî bir metni yahut harika bir şiiri taklit edemiyoruz.

Bu hakikatin kâinat kitabında sonsuz denecek kadar çok delili ve şâhidi vardır. Şöyle ki;

İnsanı, hayvanı yahut bir çiçeği meydana getiren elementler birer harf gibidirler. O harflerden Allah'ın yazdığı kudret kelimeleri olan bu canlıları nasıl taklit edemiyorsak, Arapça nazil olan Kur'ân'ın da bir benzerini getiremiyoruz. Kur'ân Arapçadır, ama Allah kelimedir. Aynı Arapçayla insanların yazdıkları eserler ile Allah'ın âyetleri hiçbir cihetle mukayeseye gelmezler. Her mimar ve mühendis

---

camileri taştan yapar ama Mimar Sinan'ın yaptığı Süleymaniye camiînin benzerini yapamaz. Malzeme aynı, fakat sanat ve eser farklı.

Kur'ân'ın “umuma her vakitte hidâyet” olması, onun son İlâhî kitap olup, avam-havas bütün insanlara hitap ettiğini ve hükmünün kıyamete kadar gelecek herkese şamil olduğunu ifade etmektedir. Yâni, Kur'ân-ı Kerîm sadece bir kavme, bir grup insana, bir beldeye, bir asra değil, bütün insanlara ve bütün asırlara hidâyet yolunu göstermek üzere nazil olmuş son semavî fermandır.